

Slutrapport

Projektrubrik: Floran i våra ädellövskogar – en bildguide om mångfald, skötsel och restaurering

Huvudsökande: Jörg Brunet, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap

Projektets löptid: 2016-04-01 – 2018-01-26

Sammanfattning

Blommande skogslandskap är den första renodlade floran om ädellövskogen, som tillhör våra mest älskade naturmiljöer. Den är formad av träd och buskar, men den största mångfalden av växter finns i fältskiktet på skogsmarken.

Det gäller inte minst vårens alla blommor. Att möta drivor av vitsippor, de första blåsipporna, eller ljuvligt doftande bestånd av liljekonvalj är något speciellt. Och det finns mycket mer.

Boken ger vägledning i att hitta, identifiera och lära sig mer om ett 120-tal fältskiktsarter. Den ger också tips och råd om hur skogar och parkmiljöer bör skötas och förvaltas för att gynna det rika fältskiktet.

Många värdefulla miljöer har under några årtionden gått förlorade genom okunskap och försummad hänsyn. Men så behöver det inte vara! Med relativt enkla åtgärder i skogsbruket kan det rika fältskiktet bevaras. I boken ges också flera tips på hur en artrik flora etableras vid plantering av ny skog.

Bokens författare, Jörg Brunet, ägnar mycket tid åt ädellövskogen, både privat och i sin forskning vid Sveriges Lantbruksuniversitet. Han är professor i ekologi vid institutionen för Sydsvensk Skogsvetenskap i Alnarp, med närhet till flera av landets fina ädellövskogar. Många av arterna har funnits där i flera tusen år. Det är en rik miljö att upptäcka och bevara.

Resultat

Projektet har nu slutförts i enlighet med projektplanens mål och innehåll och resulterat i ett tryckfärdigt manuskript.

Här följer guidens innehållsförteckning:

- Inledning
- Ädellövskogen har en särställning bland de svenska skogarna. Det är träden och buskarna som skapar själva skogsmiljön, men den största mångfalden av kärlväxtarter finns i fältskiktet på skogsmarken.
- Kapitel 1: Skogen I guidens första del beskrivs de viktigaste svenska ädellövskogstyperna med avseende på markförhållanden, trädskikt och typiska fältskiktsarter.
- Kapitel 2: Arterna Ett 120-tal arter i ädellövskogens fältskikt presenteras med bilder och fakta. Ibland kan det vara svårt att skilja mellan till synes snarlika arter inom samma familj, med några praktiska tips går det enklare.
- Kapitel 3: Bevara För att bevara en artrik flora i ädellövskogen krävs ett anpassat och hänsynsfullt skogsbruk. Hänsyn behövs särskilt angående avverkningar, markavvattning, viltförvaltning och skogsbete.
- Kapitel 4: Nystart
- I guidens sista del följer vi utvecklingen av floran vid plantering av ny skog och ger tips om hur skogsväxter kan spridas och planteras för att gynna utvecklingen av en artrik flora.
- Ordlista
- Källförteckning

- Artregister

Målbeskrivning

Målet med projektet "Floran i våra ädellövskogar - en bildguide" var att producera en populärvetenskaplig bildguide om floran i våra ädellövskogar som kan inspirera och handleda alla som är intresserade av att sköta och restaurera örtrika lövskogsmiljöer. Guiden ska till exempel kunna användas i studiecirkel och fortbildningar inom skogs- och parkskötsel. Den ska öka intresset för praktisk floravård, medvetenheten om aktuella hot mot floran och hur dessa kan bemötas med lämpliga åtgärder.

Projektet har nu slutförts i enlighet med projektplanens mål och innehåll och resulterat i ett tryckfärdigt manuskript. Manuskriptet kommer efter en sista korrekturläsning att tryckas i en provupplaga av 100 exemplar på SLU repro Alnarp. Provxemplar ska delas ut till projektets deltagare och finansiärer. Det ska också visas för bokförlag som förhoppningsvis vill ge ut boken i en större upplaga, i första hand Skogsstyrelsens förlag, i andra hand Svenska Botaniska föreningens förlag.

Kommunikation och nyttiggörande av resultat

Manuskriptet kommer nu att tryckas i en provupplaga av 100 exemplar på SLU repro Alnarp. Provxemplar ska delas ut till projektets deltagare och finansiärer. Det ska också visas för bokförlag som förhoppningsvis vill ge ut boken i en större upplaga, i första hand Skogsstyrelsens förlag, i andra hand Svenska Botaniska föreningens förlag.

Det är ännu för tidigt att säga något om hur stor spridning bildguiden kommer att få. Vi kommer att använda återstående projektmedel främst för marknadsföring. Pär Fornling och projektledaren kommer att producera pressmeddelanden och nyhetsbrev för att göra guiden känd hos allmänheten.

Bildguidens omslag